

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1928-1929	N° 53		Zittingsjaar 1928-1939
	SÉANCE du 18 décembre 1928	VERGADERING van 18 December 1928	

VÉRIFICATION DES POUVOIRS

RAPPORT

FAIT PAR M. **SCHAETZEN** AU NOM DE LA COMMISSION CHARGÉE DE VÉRIFIER LES POUVOIRS DES REPRÉSENTANTS EFFECTIF ET SUPPLÉANT ÉLUS LE 9 DÉCEMBRE 1928 PAR LE COLLEGE ELECTORAL DE L'ARRONDISSEMENT D'ANVERS (1).

MESSIEURS,

Votre Commission a pris connaissance des résultats de l'élection du 9 décembre 1928.

La liste 1 a obtenu 3,083 suffrages;
La liste 2 a obtenu 2,615 suffrages;
La liste 3 (Borms-Henderickx) 83,058 suffrages;
La liste 4 (Baelde- Grijspeerdts) 44,410 suffrages.

Elle a constaté que M. Borms a été proclamé élu comme effectif, M. Henderickx comme suppléant.

La Commission a pris connaissance des arrêts prononcés par les Cours d'Assises du Brabant et d'Anvers à charge des deux élus et constaté l'inéligibilité des candidats.

PREMIÈRE PROPOSITION.

Par 6 voix contre 1 elle décide de proposer à la Chambre de ne pas valider les pouvoirs de MM. Borms et Henderickx.

Délibérant sur les conséquences de l'invalidation des élus, la Commission, vu l'article 263 du code électoral, décide qu'il y a lieu de proposer à la Chambre d'admettre M. Baelde à la prestation de serment. M. Baelde est en effet le candidat qui a obtenu le plus de voix après le candidat Borms.

Deux opinions se sont trouvées en présence : l'une, basée sur la jurisprudence suivie par le Sénat en 1904 et tendant à ce que la Chambre continue la répar-

(1) La Commission était composée de MM. Anseele, président, Butaye, Buyl, de Sélys-Longchamps, Eekelers, Melckmans, Schaetzen.

ONDERZOEK DER GELOOFSBRIEVEN

VERSLAG

DOOR DEN HEER **SCHAETZEN** UITGEBRACHT NAMENS DE COMMISSIE BELASTMET HET ONDERZOEK DER GELOOFSBRIEVEN VAN DE WERKELIJKE EN PLAATSVERVANGENDE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS VERKOZEN OP 9 DECEMBER 1928 DOOR HET KIESCOLLEGE VAN HET ARRONDISSEMENT ANTWERPEN.

MIJNE HEEREN,

Uwe Commissie heeft kennis genomen van de uitslagen der verkiezing van 9 December 1928.

De lijst 1 heeft bekomen : 3,083 stemmen;
De lijst 2 heeft bekomen : 2,615 stemmen;
De lijst 3 (Borms-Henderickx) : 83,058 stemmen;
De lijst 4 (Baelde-Grijspeerdts) : 44,410 stemmen.

Zij heeft vastgesteld dat de heer Borms verkozen werd verklaard als werkelijk lid der Kamer en de heer Henderickx als plaatsvervangend lid.

De Commissie heeft kennis genomen van de arresten, uitgesproken door de Hoven van Assisen, van Brabant en Antwerpen, ten laste van de twee gekozenen en zij heeft vastgesteld dat de kandidaten niet verkiesbaar zijn.

EERSTE VOORSTEL.

Met 6 tegen 1 stem heeft zij besloten aan de Kamer voor te stellen de verkiezing van de heeren Borms en Henderickx niet geldig te verklaren.

De Commissie, de gevolgen van het ongeldigverklaren van hunne verkiezing onderzoekende, beslist na kennisgeving van artikel 263 van het Kieswetboek, dat er aanleiding is om aan de Kamer voor te stellen, den heer Baelde tot de eedaflegging toe te laten, aangezien de heer Baelde inderdaad de candidaat is die het grootste getal stemmen verkregen heeft na de lijst Borms.

Twee meeningen stonden tegenover elkaar : de eene steunde op de rechtspraak gevolgd door den Senaat in 1904, die er naar streeft dat de Kamer de verdeling van

(1) De Commissie bestond uit de heeren Anseele, voorzitter, Butaye, Buyl, de Sélys-Longchamps, Eekelers, Melckmans, Schaetzen.

tition des sièges lorsque les personnes proclamées élues par le bureau électoral étaient des candidats fictifs que le corps électoral ne pouvait avoir eu l'intention d'élire.

La Commission s'est ralliée à cette opinion.

D'après l'autre opinion il y aurait lieu de procéder à une nouvelle élection. A l'appui de cette opinion on invoque la décision du Sénat de février 1920, décision qui serait en contradiction avec celle de 1904. Cette contradiction n'est qu'apparente : en 1920, le Sénat n'a pas voulu trancher la question selon la jurisprudence, mais par condescendance pour un parti représenté au Gouvernement — nous vivions sous le régime de la tripartite — et pour ne pas changer la majorité, le Sénat a décidé de nouvelles élections par un ordre du jour pur et simple. D'ailleurs les faits n'étaient pas les mêmes.

DEUXIÈME PROPOSITION.

En conséquence, par 3 voix contre 2 et 2 abstentions, nous vous proposons d'admettre M. Baeldt en qualité de membre effectif et M. Grijspeerdt en qualité de membre suppléant.

L'un et l'autre ont justifié posséder les conditions d'âge et de nationalité.

Le Secrétaire,

Le Président,

FRANS SCHAETZEN.

E. ANSEELE.

NOTE DE LA MINORITÉ.

Après avoir constaté que le mandat de M. Borms, candidat effectif sur la liste 3, et celui d'Adelfons Henderickx, suppléant sur la même liste, ne peuvent être validés, nous sommes d'avis qu'une élection nouvelle doit être prescrite.

Cet avis se base sur ce qui s'est passé en 1919 dans les arrondissements de Bruxelles et d'Anvers, dans des conditions semblables.

En 1919, le Parti ouvrier des arrondissements de Bruxelles et d'Anvers présentait des candidats, au Sénat, non-éligibles. Leur mandat ne fut donc pas validé. Le Sénat décida alors de prescrire de nouvelles élections. Elles eurent lieu à Anvers.

Le Parti ouvrier a présenté, en 1919, certains candidats, pour protester contre le système injuste, qui rendait les citoyens fortunés seuls éligibles pour le Sénat.

La majorité de la Commission invoque une élection, qui a eu lieu, en 1904, dans l'arrondissement de Bruxelles, où le Parti ouvrier avait présenté la candidature de M. Elbers, non-éligible.

Après l'élection de M. Elbers et après l'invalidation de son élection, M. Dupret fut déclaré élu sans nouveau

de zetels voortzet wanneer de personen, die als gekozen worden uitgeroepen door het kiesbureau, fictieve kandidaten zijn die het kiezerskorps niet voornemens kon zijn te kiezen.

De Commissie trad die zienswijze bij.

Volgens de andere zienswijze zou er aanleiding bestaan om tot eene nieuwe verkiezing over te gaan. Tot staving van dit standpunt, voert men aan : de beslissing van den Senaat van Februari 1920, beslissing welke in tegenspraak zou zijn met deze van 1904.

Dit tegenspraak bestaat maar in schijn : in 1920 heeft de Senaat de kwestie niet willen oplossen volgens de rechtspraak, maar uit tegemoetkoming voor een partij welke in de Regeering was vertegenwoordigd. Wij leefden toen onder het stelsel van de drie-partijen-regeering en, om de meerderheid niet te veranderen, heeft de Senaat bij eenvoudige motie beslist nieuwe verkiezing te houden. De feiten deden zich overigens anders voor.

TWEDE VOORSTEL.

Dienvolgens, stellen wij U voor, met 3 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen, den heer Baeldt toe te laten als werkelijk lid en den heer Grijspeerdt als plaatsvervangend lid.

Beide heeren hebben het bewijs gegeven dat zij de voorwaarden betreffende den leeftijd en de nationaliteit vervullen.

De Secretaris,

De Voorzitter,

FRANS SCHAETZEN.

E. ANSEELE.

NOTA VAN DE MINDERHEID.

Na vastgesteld te hebben dat het mandaat van den heer Borms, effectief kandidaat op lijst 3, en het mandaat van Adelfons Henderickx, plaatsvervanger op dezelfde lijst, niet kunnen gevalideerd worden, zijn wij van meening dat eene nieuwe verkiezing moet voorgeschreven worden.

Deze meening is gestaafd op wat geschiedde in 1919 in de arrondissementen Brussel en Antwerpen, in nagenoeg dezelfde omstandigheden.

In 1919 stelde de Werkliedenpartij in de arrondissementen Brussel en Antwerpen, kandidaten voor den Senaat die niet kiesbaar waren. Hun mandaat werd dan ook niet gevalideerd. De Senaat besloot toen, nieuwe verkiezingen uit te schrijven. Deze hadden plaats te Antwerpen.

De Werkliedenpartij had in 1919 ook sommige kandidaten voorgesteld om protest aan te tekenen tegen het onrechtvaardig kiesstelsel dat alleen gegoede burgers kiesbaar maakte voor den Senaat.

De meerderheid van de Commissie beroept zich op eene verkiezing die plaats had in 1904, in het arrondissement Brussel, waar de Werkliedenpartij den heer Elbers, die niet kiesbaar was, als kandidaat had gesteld.

Na de verkiezing van den heer Elbers, en nadat zijn mandaat niet gevalideerd was, werd de heer Dupret zon-

scrutin. La majorité de la Commission veut agir de même en ce qui concerne M. Baelde. Il faut remarquer que nos lois électorales ont été profondément modifiées après la guerre et que l'application de ces lois a également subi des modifications. La meilleure preuve en est la décision du Sénat de 1919. Nous pouvons y ajouter que les partis d'opposition, les libéraux et les socialistes, ont blâmé énergiquement la façon d'agir des catholiques en 1904, qu'ils appelèrent une escroquerie politique.

La note de M. Sam. Wiener montre clairement que les partis d'opposition en 1904 voulurent aussi une nouvelle élection et protestèrent énergiquement contre l'attribution d'un siège à un candidat qui n'était pas élu par le corps électoral.

Dans cette note, il est dit clairement que le corps électoral est souverain, qu'il attribue les mandats et que le Parlement doit respecter la volonté du corps électoral.

L'élection d'Anvers a nettement démontré que le corps électoral n'a pas donné un mandat de député à M. Baelde et que ceux qui veulent donner le mandat en question à ce candidat, agissent en contradiction directe avec la volonté du corps électoral.

Supposons un instant que la liste libérale n'ait pas été déposée; donnerait-on aussi, après avoir constaté l'inéligibilité des sieurs Borms et Henderickx, le mandat au candidat communiste de la liste 2, qui lui est éligible, et qui a obtenu un peu plus de 2,000 voix sur 192,000 voix émises? On ne l'aurait pas osé et c'est pourtant une conclusion logique du raisonnement de la majorité de la Commission, qui dit que toute élection doit avoir un résultat.

Nous continuons à penser que, puisque le corps électoral a élu Borms et Henderickx et puisqu'ils ne peuvent pas siéger, une nouvelle consultation du corps électoral doit avoir lieu.

Em. BUTAYE.

W. EEKELERS.

der nieuwe kiezing verkozen verklaard. De meerderheid van de Commissie wil hetzelfde doen voor den heer Baelde. Hier dient echter opgemerkt, dat onze kieswetten na den oorlog grondig gewijzigd werden en dat ook de toepassing er van veranderingen onderging. Het beste bewijs daarvan is, de beslissing van den Senaat in 1919. Wij kunnen er nog bijvoegen, dat de oppositiepartijen, liberalen en socialisten, in 1904 de handelwijze van de katholieken ten zeerste gelaakt hebben en het niet minder dan een politieke zwendelarij noemden.

De nota van den heer Sam. Wiener toonde duidelijk aan dat de oppositiepartijen ook in 1904 een nieuwe verkiezing eischten en ten sterkste protest aantekenden tegen het geven van den zetel aan een kandidaat die niet door het kiezerskorps gekozen was. In die nota wordt duidelijk gezegd dat het kiezerskorps de opperste rechter is, dat het kiezerskorps mandaten geeft en dat het Parlement den wil van het kiezerskorps moet eerbiedigen.

De verkiezing van Antwerpen heeft duidelijk uitgemaakt dat het kiezerskorps geen mandaat van volksvertegenwoordiger gegeven heeft aan den heer Baelde en zij, die dit mandaat aan dezen kandidaat willen geven, handelen in rechtstreekse tegenspraak met den wil van het kiezerskorps.

Laat ons een oogenblik veronderstellen dat de liberale lijst niet werd ingediend; zou men dan ook, na vastgesteld te hebben, dat de heeren Borms en Henderickx niet kiesbaar zijn, het mandaat geven aan den communistischen kandidaat van lijst 2, die wel kiesbaar is, en die iets meer dan 2,000 stemmen op de 192,000 uitgebrachte stemmen behaalde? Dat zou men niet aangedurfd hebben en toch is het een logisch gevolgtrekking van de redeneering van de meerderheid van de Commissie die zegt dat elke verkiezing een resultaat moet hebben.

Wij blijven bij onze meening dat, aangezien het kiezerskorps Borms en Henderickx verkozen hebben, en aangezien zij niet kunnen zetelen, een nieuwe raadpleging van het kiezerskorps moet plaats grijpen.

Em. BUTAYE.

W. EEKELERS.